Medicinski fakultet u Rijeci

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN
2025/2026

Za kolegij

Povijest medicine u srednjem vijeku

Studij:	**Medicina (R)** (izborni) Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij
Katedra:	**Katedra za društvene i humanističke znanosti u medicini**
Nositelj kolegija:	**izv. prof. dr. sc. Medved Marko**
Godina studija:	**1**
ECTS:	**1.5**
Stimulativni ECTS:	**0 (0.00%)**
Strani jezik:	**Ne**

Podaci o kolegiju:

Kolegij daje presjek povijesti medicine u srednjem vijeku u Europi i u Hrvatskoj, s naglaskom na baštinu antike i proces razvoja ideja i struktura koje će dovesti do medicinskih dostignuća novog vijeka. Fokus se stavlja na identifikaciju baštine antike u srednjevjekovnoj medicini, pravac po kojem se medicina u srednjovjekovnom razdoblju poučava u školskim i sveučilišnim centrima te kulturnu razmjenu s arapskim i bizantskim svijetom. Tumači se srednjovjekovno poimanje bolesti uvelike oblikovano kršćanskim društvom koje se među ostalim izražava i u vezi redovništva s medicinom. Naglasak se stavlja i na mjesto i ulogu srednjovjekovnih hospitala u dugom procesu koji je doveo do pojave javnog zdravstva u novom vijeku.

Ishodi učenja:

Nakon odslušanog predmeta studenti će biti osposobljeni: identificirati baštinu antike u srednjevjekovnoj medicini; protumačiti pojave, strukture i osobe u kojima se očituje doprinos srednjeg vijeka razvoju medicine; prepoznati kulturnu razmjenu s arapskim i bizantskim svijetom i povezati je s napretkom medicine na zapadu; izdvojiti školske i visokoškolske medicinske ustanove srednjeg vijeka; protumačiti kršćansko poimanje bolesti i veze redovništva s medicinom; procijeniti mjesto i ulogu srednjovjekovnih hospitala u procesu koji je doveo do pojave suvremene gradske bolnice.

Popis obvezne ispitne literature:

Ante Škrobonja – Amir Muzur – Vlasta Rotschild, *Povijest medicine za praktičare*, Rijeka, 2003., 19-140.

Mirko Dražen Grmek – Antun Budak, *Uvod u medicinu*, Zagreb, 1996., 84-104.

M. D. Grmek – S. Dujmušić (ur.), Mirko Dražen Grmek, Pregled povijesnog razvoja medicine u Hrvatskoj od pretpovijesnih vremena do XII. Stoljeća, u: *Iz hrvatske medicinske prošlosti*, Zagreb, 1954., 35-63.

Popis dopunske literature:

Frederick F. Cartwright, *Bolest i povijest*, Zagreb, 2006.

Lavoslav Glesinger, *Povijest medicine*, Zagreb, 1978, 97-144.

Mirko Jamnicki Dojmi, Dr. Lujo Thaller: od vrača i čarobnjaka do modernog liječnika. Zagreb, 1938. – značajan datum za hrvatsku medicinsku književnost, u: *Acta medico-historica Adriatica*, 5 (2007.) 2, 245-262. https://hrcak.srce.hr/101676

Amir Muzur, *Čudesna izlječenja. Usporedna studija s osobitim osvrtom na kasni srednji vijek* , Rijeka, 2001.

Gordan Ravančić, Crna smrt 1348.-1349. u Dubrovniku: srednjovjekovni grad i doživljaj epidemije, Doktorska disertacija , Zagreb, 2006. http://darhiv.ffzg.unizg.hr/id/eprint/2340/1/256747.G.R-doktorat.pdf

Nancy Siraisi, *Medieval and Early Renaissance Medicine: An Introduction to Knowledge and Practice* , Chicago, 1990.

Ante Škrobonja, *Sveti od zdravlja. Ilustrirani leksikon svetaca zaštitnika* , Zagreb, 2004.

Narodna medicina: izvori i istraživanja **,** Marko Pećina – Stella Fatović-Ferenčić (ur.), Zagreb, 2017.

Knjige od likarije. Faksimili i obrada dviju ljekaruša pisanih hrvatskom ćirilicom **,** Marko Pećina, Stella Fatović-Ferenčić (ur.), Zagreb, 2010.

Nastavni plan:

Predavanja popis (s naslovima i pojašnjenjem):

Povijest medicine u srednjemu vijeku

Nakon odslušanog predmeta studenti će biti osposobljeni: identificirati baštinu antike u srednjevjekovnoj medicini; protumačiti pojave, strukture i osobe u kojima se očituje doprinos srednjeg vijeka razvoju medicine; prepoznati kulturnu razmjenu s arapskim i bizantskim svijetom i povezati je s napretkom medicine na zapadu; izdvojiti školske i visokoškolske medicinske ustanove srednjeg vijeka; protumačiti kršćansko poimanje bolesti i veze redovništva s medicinom; procijeniti mjesto i ulogu srednjovjekovnih hospitala u procesu koji je doveo do pojave suvremene gradske bolnice.

Obveze studenata:

Prisustvo na nastavi. Održati referat na satu na zadanu temu. Sudjelovati u problematiziranju obrađenih tema. Završni pismeni ispit.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Pohađanje nastave i održan referat.

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

-

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE 2025/2026

Povijest medicine u srednjem vijeku

Predavanja (mjesto i vrijeme / grupa)
22.04.0202
izv. prof. dr. sc. Medved Marko [1479]
23.03.2026
izv. prof. dr. sc. Medved Marko [1479]
24.03.2026
izv. prof. dr. sc. Medved Marko [1479]
20.04.2026
Povijest medicine u srednjemu vijeku: • ONLINE (17:00 - 20:30) [1479]   ○ PMUSV
izv. prof. dr. sc. Medved Marko [1479]
22.04.2026
Povijest medicine u srednjemu vijeku: • ONLINE (17:00 - 20:30) [1479]   ○ PMUSV
izv. prof. dr. sc. Medved Marko [1479]
23.04.2026
Povijest medicine u srednjemu vijeku: • ONLINE (17:00 - 20:30) [1479]   ○ PMUSV
izv. prof. dr. sc. Medved Marko [1479]

Popis predavanja, seminara i vježbi:

PREDAVANJA (TEMA)	Broj sati	Mjesto održavanja
Povijest medicine u srednjemu vijeku	25	ONLINE

ISPITNI TERMINI (završni ispit):